

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1484/2020
23.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене - адвоката Драгоша Петрашиновића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Краљеву – Посебног одељења за сузбијање корупције К-ПО4 број 58/19 од 02.07.2020. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-ПО1-18/20 од 22.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 23. децембра 2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

I УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА – адвоката Драгоша Петрашиновића, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Краљеву – Посебног одељења за сузбијање корупције К-ПО4 број 58/19 од 02.07.2020. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-ПО1-18/20 од 22.09.2020. године, у погледу правне квалификације кривичног дела, тако што Врховни касациони суд описане кривично-правне радње због којих је окривљена АА оглашена кривом, правно квалификује као продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика („Сл. Гласник РС“ број 121/12), за које дело јој применом одредаба чланова 65. и 66. Кривичног законика изриче условну осуду, тако што окривљеној АА утврђује казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци и истовремено одређује да се ова казна неће извршити уколико окривљена у време проверавања од 2 (две) године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, док у осталом, непреиначеном делу, правноснажна пресуда остаје неизмењена.

II ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА – адвоката Драгоша Петрашиновића, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Краљеву – Посебног одељења за сузбијање корупције К-ПО4 број 58/19 од 02.07.2020. године, окривљена АА оглашена је кривом због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 1. у вези члана 61. КЗ, за које дело јој је применом одредаба чланова 65. и 66. КЗ изречена условна осуда, тако што јој је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљена у року провере од 2 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, на основу одредаба чланова 91. и 92. КЗ, од окривљене је одузета имовинска корист прибављена кривичним делом у износу од 384.958,71 динар.

Према окривљеној АА изречана је и мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности, те јој је забрањено да обавља дужност директора у јавним установама у трајању од 3 године, рачунајући од дана правноснажности пресуде.

Окривљена је обавезана да на име трошкова поступка у корист буџетских средстава Вишег јавног тужилаштва у Краљеву плати износ од 34.200,00 динара, те у корист буџетских средстава Вишег суда у Краљеву износ од 5.000,00 динара на име паушала, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде.

Оштећена Установа за предшколско васпитање, образовање, негу, здравствену заштиту и исхрану деце „ББ“ ... је ради остваривања имовинско-правног захтева упућена на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-ПО1-18/20 од 22.09.2020. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Краљеву – Посебног одељења за сузбијање корупције и браниоца окривљене АА - адвоката Драгоша Петрашиновића, а пресуда Вишег суда у Краљеву, Посебног одељења за сузбијање корупције К-ПО4 - 58/19 од 02.07.2020. године, потврђена.

Против наведених правоснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА – адвокат Драгош Петрашиновић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, с тим што из образложења произилази да указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљену ослободити од оптужбе, или да побијане пресуде укине и предмет врати Вишем суду у Краљеву на поновно суђење.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2.

ЗКП) размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев је основан у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП док је у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, неоснован.

Захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује се на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, и стим у вези истиче да је побијаним правноснажним пресудама повређен закон на штету окривљене, обзиром да је у време извршења кривичног дела које је окривљеној стављено на терет било прописано кривично дело из члана 234. став 1. КЗ, који је блажи по окривљену а окривљена је оглашена кривом због извршења кривичног дела из члана 227. став 1. КЗ, при чему побијаним пресудама није дато образложење који је закон блажи по окривљену.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене указује да у погледу кривично-правних радњи окривљене у конкретном случају није примењен закон који је важио у време извршења кривичног дела, већ закон који је ступио на снагу након извршења кривичног дела, а који није блажи за учиниоца, те је доношењем правноснажних пресуда учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 5. КЗ.

Према стању у списима, Виши јавни тужилац у Краљеву – Посебно одељење за сузбијање корупције, оптужним предлогом Кто-Ко број 168/19 од 16.10.2019. године, окривљеној АА ставио на терет извршење продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 1. у вези члана 61. КЗ, за које дело је окривљена и оглашена кривом правноснажном пресудом.

Међутим, одредбом члана 5. став 1. КЗ, прописано је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, а ставом 2. истог члана прописано је да, ако је после извршења кривичног дела измењен закон једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца.

У конкретном случају, окривљеној је стављено на терет да је предметно кривично дело извршила у периоду од 31.08.2016. године до 19.10.2016. године, у ком периоду се примењивао Кривични законик („Сл. гласник РС“ број 121/12), а којим је било прописано кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. КЗ, који је у ставу првом прописивао да ће се одговорно лице, које искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог овлашћења или невршењем своје дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу противпрвну имовинску корист или другом нанесе имовинску штету, казнити затвором од 3 месеца до 3 године.

Овај Кривични законик примењивао се од 15.04.2013. године до 28.02.2018. године.

Од 01.03.2018. године, почео је да се примењује Кривични законик („Сл. гласник РС“ број 94/16), којим је прописано кривично дело злоупотреба положаја одговорног

лица, па је чланом 227. став 1. тог законика прописано да одговорно лице које искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог овлашћења или невршењем своје дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу противправну имовинску корист или другом нанесе имовинску штету, уколико тиме нису остварена обележја неког другог кривичног дела, казниће се затвором од 3 месеца до 3 године.

Дакле, за став први је код оба кривична дела прописана иста казна – од 3 месеца до 3 године затвора, па је очигледно да Кривични законик („Сл. гласник РС“ број 94/16), који је у конкретном случају примењен, није блажи по окривљену.

С тога првостепени суд, оглашавајући окривљену АА кривом због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. ств 1. у вези члана 61. КЗ, уместо за продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. КЗ („Службени гласник РС“ број 121/12), а који се примењивао у време извршења предметног кривичног дела, учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, што се основано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене. Исту повреду кривичног закона учинио је и другостепени суд, одбијајући жалбу браниоца окривљене АА као неосновану.

Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд је, уважавајући захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА у овом делу, преиначио побијане пресуде тако што је радње окривљене правно квалификовао као продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. КЗ („Сл. гласник РС“ број 121/12), обзиром да је овај закон важио у време извршења предметног кривичног дела, те је окривљеној за предметно кривично дело применом одредаба чланова 65. и 66. КЗ изрекао условну осуду тако што јој је утврдио казну затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одредио да се ова казна неће извршити уколико окривљена у време проверавања од 2 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, док је у осталом, непреиначеном делу, правноснажна пресуда остала неизмењена.

Стога је Врховни касациони суд на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, донео одлуку као у изреци под I ове пресуде.

Исти захтев, у делу којим бранилац окривљене указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, одбијен је као неоснован.

Наиме, у вези са овом повредом закона, у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене истиче се да је у конкретном случају суд прекорачио границе оптужбе, јер је окривљену осудио за радњу извршења која не одговара чињеничном опису дела, сматрајући да је окривљена оглашена кривом за кривично дело које се не може извршити радњом искоришћавања положаја, већ прекорачењем границе својих овлашћења, имајући у виду да је окривљеној стављено на терет да је потписивала и преузимала телефоне без претходне одлуке Управног одбора, а на који начин би радња извршења била прекорачење граница овлашћења, а не искоришћавање положаја.

Изложени наводи захтев за заштиту законитости браниоца окривљене, Врховни касациони суд оцењује неоснованим из следећих разлога.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП, пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе).

Из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Дакле, прекорачење оптужбе би подразумевало измену чињеничног описа радње извршења кривичног дела окривљене, који су описане у оптужном акту, и то додавањем веће криминалне активности и воље окривљене, којима се отежава положај окривљене у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, по налажењу Врховног касационог суда, доношењем нижестепених пресуда суд није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе на штету окривљене, јер је окривљена оглашена кривом за идентичне радње које су јој стављене на терет оптужним актом, при чему је из изреке првостепене пресуде, у односу на наводе из оптужног акта, изостављено да је окривљена „... без одлуке Управног одбора...“ закључила са мобилним оператером „ВВ“ ... анексе претплатничког уговора, а којом изменом је чињенични опис у изреци пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужног акта, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива и из којих произилазе законска обележја кривичног дела у питању.

С тога су неосновани наводи браниоца окривљене којима се указује да је нижестепеним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, па је захтев браниоца окривљене у овом делу одбијен као неоснован.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП у делу у којем су побијане пресуде преиначене, те на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић